

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

4. rujna 2014.*

„Prethodno pitanje – Trgovinska politika – Antidampinške pristojbe – Uredba (EZ) br. 499/2009 – Valjanost – Uvozni proizvodi podrijetlom iz Kine – Uvoz istih proizvoda otpremljenih iz Tajlanda – Izbjegavanje mjera – Dokaz – Nesuradnja“

U predmetu C-21/13,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Finanzgericht Hamburg (Njemačka), odlukom od 19. rujna 2012., koju je Sud zaprimio 15. siječnja 2013., u postupku

Simon, Evers & Co. GmbH

protiv

Hauptzollamt Hamburg-Hafen,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: R. Silva de Lapuerta, predsjednica vijeća, J. L. da Cruz Vilaça (izvjestitelj), G. Arestis, J.-C. Bonichot i A. Arabadžiev, suci,

nezavisni odvjetnik: Y. Bot,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Simon, Evers & Co. GmbH, H. Henninger, *Rechtsanwalt*,
- za grčku vladu, M. Tassopoulou i K. Boskovits, u svojstvu agenata,
- za portugalsku vladu, A. Coutinho da Silva i L. Inez Fernandes, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, T. Maxian Rusche, u svojstvu agenta,
- za Vijeće Europske unije, S. Boelaert, u svojstvu agenta, uz asistenciju A. Polcyn, odvjetnice,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 10. travnja 2014.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na ocjenu valjanosti Uredbe Vijeća (EZ) br. 499/2009 od 11. lipnja 2009. o proširenju konačne antidampinške pristojbe uvedene Uredbom (EZ) br. 1174/2005 o uvozu ručnih paletnih viličara i njihovih osnovnih dijelova podrijetlom iz Narodne Republike Kine na uvoz istog proizvoda otpremljenoga iz Tajlanda, bez obzira na to je li prijavljen kao proizvod podrijetlom iz Tajlanda ili ne (SL L 151, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 82., str. 129., u daljnjem tekstu: sporna uredba).
- 2 Zahtjev je podnesen u okviru spora između Simon, Evers & Co. GmbH (u daljnjem tekstu: Simon, Evers) i Hauptzollamt Hamburg-Hafen (glavni carinski ured luke Hamburg, u daljnjem tekstu: Hauptzollamt) u vezi s odlukom Hauptzollamta kojom se Simon, Eversu nalaže plaćanje antidampinških pristojbi.

Pravni okvir

- 3 Odredbe kojima se uređuje primjena antidampinških mjera od strane Europske unije i koje su bile na snazi u vrijeme činjenica iz spora u glavnom postupku nalaze se u Uredbi Vijeća (EZ) br. 384/96 od 22. prosinca 1995. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL 1996, L 56, str. 1.), kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 461/2004 od 8. ožujka 2004. (SL L 77, str. 12., u daljnjem tekstu: osnovna uredba).
- 4 Članak 13. osnovne uredbe naslovljen „Izbjegavanje mjera“ određivao je:

„1. Antidampinške pristojbe uvedene prema ovoj Uredbi mogu se proširiti i na uvoze iz trećih zemalja istovjetnih proizvoda [...], ako se mjere koje su na snazi izbjegavaju. [...] Izbjegavanja mjera definira se kao promjena strukture trgovine između trećih zemalja i Zajednice ili između pojedinačnih društava u zemlji na koju se mjere primjenjuju i Zajednice, a koja proizlazi iz prakse, obrade ili rada za koji ne postoji dostatni valjani uzrok ili ekonomska opravdanost osim uvođenje pristojbe, a ako postoji dokaz o šteti ili da su preostali učinci pristojbe narušeni u smislu cijena i/ili količina istovjetnog proizvoda i ako postoji dokaz o dampingu u odnosu na uobičajene vrijednosti koje su ranije uspostavljene za istovjetni proizvod, ako je potrebno u skladu s odredbama članka 2. [...]

[...]

2. Smatra se da se postupkom sklapanja u Zajednici ili u trećoj zemlji izbjegavaju mjere koje su na snazi ako:

- a) postupak je započeo ili je bitno povećan od, ili neposredno prije pokretanja antidampinškog ispitnog postupka, a dijelovi za sklapanje su iz zemlje na koju se primjenjuju mjere;

[...]

i

- c) preostali učinci pristojbe su narušeni u smislu cijena i/ili količina sastavljenih istovjetnih proizvoda i postoji dokaz o dampingu u odnosu na uobičajene vrijednosti ranije utvrđene za istovjetne ili slične proizvode.

3. Ispitni postupak pokreće se prema ovom članku na inicijativu Komisije, na zahtjev države članice ili zainteresirane stranke na temelju dostatnih dokaza o čimbenicima utvrđenim u stavku 1. Postupci se pokreću nakon konzultacija sa Savjetodavnim odborom, na temelju uredbe Komisije, a koja također može sadržavati uputu carinskim tijelima da uvoz uvjetuje evidentiranjem sukladno članku 14.

stavku 5. ili traženjem jamstava. Komisija vodi ispitni postupak, a u kojem joj mogu pomagati carinska tijela te koji završava u roku od devet mjeseci. Ako konačno utvrđene činjenice opravdavaju produljenje mjera, produljuje ih Vijeće na temelju prijedloga Komisije nakon konzultacija sa Savjetodavnim odborom. [...]“

- 5 U skladu s člankom 14. stavkom 6. osnovne uredbe:

„Države članice izvješćuju Komisiju svaki mjesec o uveznoj trgovini proizvodima na koje se primjenjuje ispitni postupak i mjere, kao i o iznosu pristojba naplaćenih prema ovoj Uredbi.“

- 6 Članak 18. stavci 1. i 6. osnovne uredbe glasili su kako slijedi:

„1. U slučajevima u kojima dotična stranka odbija omogućiti pristup podacima ili ih ne dostavlja u rokovima iz ove uredbe ili ako znatno ometa ispitni postupak, privremeni ili konačni zaključci, pozitivni ili negativni, mogu se donijeti na temelju dostupnih podataka. [...] Zainteresirane stranke treba obavijestiti o posljedicama nesuradnje.

[...]

6. Ako zainteresirana stranka ne surađuje, ili surađuje samo djelomično tako da se time relevantni podaci uskraćuju, rezultati mogu biti manje povoljni za stranku nego da je surađivala.“

- 7 Nakon završetka ispitnog postupka koji je Komisija provela između 1. travnja 2003. i 31. ožujka 2004. (u daljnjem tekstu: početni ispitni postupak) Unija je usvojila Uredbu Vijeća (EZ) br. 1174/2005 od 18. srpnja 2005. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz ručnih paletnih viličara i njihovih osnovnih dijelova podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL L 189, str. 1.), kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 684/2008 od 17. srpnja 2008. (SL L 192, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 81., str. 218., u daljnjem tekstu: Uredba br. 1174/2005).

- 8 U skladu s člankom 1. stavkom 1. Uredbe br. 1174/2005:

„Uvodi se konačna antidampinška pristojba na uvoz ručnih paletnih viličara i njihovih osnovnih dijelova, odnosno šasije i hidraulike, koja potpada pod oznake KN ex 8427 90 00 i ex 8431 20 00 (oznake TARIC 8427 90 00 10 et 8431 20 00 10), a podrijetlom je iz Narodne Republike Kine [...]“

- 9 Kao što proizlazi iz uvodne izjave 5. Uredbe Komisije (EZ) br. 923/2008 od 12. rujna 2008. o pokretanju ispitnog postupka koji se odnosi na moguće izbjegavanje antidampinških mjera uvedenih Uredbom Vijeća br. 1174/2005, kako je izmijenjena Uredbom br. 684/2008, o uvozu ručnih paletnih viličara i njihovih osnovnih dijelova podrijetlom iz Narodne Republike Kine uvozom ručnih paletnih viličara i njihovih osnovnih dijelova otpremljenih iz Tajlanda, bez obzira na to jesu li prijavljeni kao proizvod podrijetlom iz Tajlanda ili ne, i uvjetovanju takvog uvoza evidentiranjem (SL L 252, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 81., str. 296.), koja je naslovljena Pravni razlozi, Komisija je odlučila pokrenuti ispitni postupak (u daljnjem tekstu: ispitni postupak u vezi s izbjegavanjem mjera) na osnovi dostatnih dokaza za koje smatra da *prima facie* indiciraju da su se antidampinške mjere primijenjene na uvoz ručnih paletnih viličara i njihovih osnovnih dijelova podrijetlom iz Kine izbjegavale na način da su se predmetni proizvodi sklappali na Tajlandu. U tu svrhu je Komisija usvojila Uredbu br. 923/2008.
- 10 Iz uvodne izjave 10. sporne uredbe proizlazi da je ispitni postupak u vezi s izbjegavanjem mjera obuhvatio razdoblje od 1. rujna 2007. do 31. kolovoza 2008. (u daljnjem tekstu: ispitno razdoblje).

- 11 U skladu s uvodnom izjavom 6. sporne uredbe, „Komisija je o pokretanju ispitnog postupka [u vezi s izbjegavanjem mjera] službeno obavijestila tijela NRK-a i Tajlanda, proizvođače izvoznike u NRK-u i Tajlandu, uvoznike u Zajednici za koje se zna da se to na njih odnosi te industriju Zajednice. Upitnici su poslani poznatim proizvođačima izvoznicima iz NRK-a i Tajlanda te uvoznicima u Zajednici koji su Komisiji poznati iz početnog ispitnog postupka kao i strankama koje su se javile u rokovima određenima u članku 3. Uredbe o pokretanju postupka [br. 923/2008]. Zainteresirane stranke dobile su priliku iznijeti svoje stavove u pisanom obliku i zatražiti raspravu u roku određenome u [uredbi]. Sve stranke obaviještene su da bi nesuradnja mogla dovesti do primjene članka 18. osnovne uredbe te do zaključka koji će se donositi na temelju raspoloživih činjenica.“
- 12 Iz uvodne izjave 7. sporne uredbe proizlazi da od proizvođača izvoznika na Tajlandu nisu primljeni nikakvi odgovori na upitnike niti je Komisija primila ikakve komentare tajlandskih tijela.
- 13 Uvodna izjava 8. sporne uredbe navodi da je „[j]edan kineski proizvođač izvoznik odgovorio na upitnik prijavivši svoju izvoznu prodaju u EZ kao i vrlo malen izvoz dotičnog proizvoda na Tajland. Kineska tijela nisu dala nikakav komentar.“
- 14 Osim toga, iz uvodne izjave 9. te uredbe proizlazi da je „devet uvoznika u Zajednicu dostavilo odgovore na upitnik prijavivši svoj uvoz iz Kine i Tajlanda. Iz njihovih se odgovora općenito može zaključiti da se uvoz iz Tajlanda povećao, a uvoz iz NRK-a naglo smanjio u 2006., godini nakon stupanja na snagu konačnih antidampinških pristojbi. Sljedećih godina uvoz iz NRK-a se ponovno povećao, dok je uvoz iz Tajlanda istodobno zabilježio blagi pad, ali je još uvijek bio mnogo veći od razina iz 2005.“
- 15 Što se tiče promjene strukture trgovine između trećih zemalja i Unije, uvodne izjave 16. do 20. sporne uredbe glase kako slijedi:
 - „(16) Zbog nesuradnje tajlandskih trgovačkih društava obujam i vrijednost tajlandskog izvoza dotičnog proizvoda u Zajednicu utvrđen je na temelju dostupnih podataka, što su u ovom slučaju bili statistički podaci koje su prikupile države članice i koje je sastavila Komisija prema članku 14. stavku 6. osnovne uredbe te podaci Eurostata. [...]
 - (17) Nakon uvođenja antidampinških mjera uvoz [ručnih paletnih viličara i njihovih osnovnih dijelova] podrijetlom iz Tajlanda povećao se sa 7458 [paletnih viličara] 2005. na 64.706 [paletnih viličara] 2007., a tijekom [razdoblja ispitnog postupka] spao je na 42.056 [paletnih viličara].
 - (18) Što se tiče uvoza u EZ [ručnih paletnih viličara i njihovih osnovnih dijelova] podrijetlom iz Kine, on se povećao s 240.639 [paletnih viličara] 2005. na 538.271 [paletnih viličara] 2007. i 584.786 [paletnih viličara] tijekom [razdoblja ispitnog postupka]. Prema dostupnim podacima to povećanje uglavnom se pripisuje povećanom izvozu jedinoga kineskog proizvođača izvoznika na koji se primjenjuje najniža stopa antidampinške pristojbe. Doista, kineski izvoz od ove konkretne stranke predstavlja najveći postotak povećanja uvoza [ručnih paletnih viličara i njihovih osnovnih dijelova] podrijetlom iz Kine u EZ između 2005. i kraja [razdoblja ispitnog postupka].
 - (19) Uzimajući u obzir navedeno stanje, smatra se da je došlo do promjene strukture trgovine između EZ-a, NRK-a i Tajlanda. Uvoz iz NRK-a nastavio se povećavati, ali to se izravno pripisuje realizaciji izvoza jednog od kineskih proizvođača izvoznika koji su surađivali u početnom ispitnom postupku te na koji se primjenjivala najniža antidampinška pristojba. S druge strane, uvoz iz Tajlanda povećao se za 868% u razdoblju od 2005. do 2007. te se stabilizirao tijekom [razdoblja ispitnog postupka], a u odnosu na 2005. porastao je za 564%.
 - (20) Ukupno gledano, utvrđena struktura trgovine ne pokazuje samo stalnost izvoza iz NRK-a, nego i značajno povećanje izvoza iz Tajlanda. Stalnost ili stalni porast izvoza iz NRK-a, iako je između 2007. i [razdoblja ispitnog postupka] bio znatno manji od onog utvrđenoga u početnom ispitnom

postupku, može se objasniti činjenicom da najveći dio izvoza dolazi od kineskog trgovačkog društva s najnižom stopom antidampinške pristojbe. S druge strane, struktura koja se odnosi na Tajland mogla se objasniti samo kao rezultat postupanja kojemu je cilj izbjegavanje mjera.

- (21) Uvoz u Zajednicu iz Tajlanda počeo se povećavati tijekom razdoblja u kojem je Zajednica provela svoj početni ispitni postupak. Podsjeća se da su tijela na Tajlandu, kao i mogući tajlandski proizvođači izvoznici obaviješteni o trenutnom ispitnom postupku. Međutim, nisu primljeni nikakvi dokazi koji bi mogli objasniti ovo značajno povećanje, niti je *de facto* ijedno tajlandsko trgovačko društvo surađivalo u ispitnom postupku dostavljanjem potrebnih odgovora na upitnik. U tom pogledu treba naglasiti da se prema podacima koje je Komisija imala na raspolaganju prilikom pokretanja postupka činilo, kao što je navedeno u uvodnoj izjavi 7., da se značajan dio postupaka sklapanja [ručnih paletnih viličara i njihovih osnovnih dijelova] odvija na Tajlandu. S druge strane, nisu primljeni nikakvi dokazi koji bi upućivali na to da se na Tajlandu stvarno proizvode [ručni paletni viličari i njihovi osnovni dijelovi]. Na temelju raspoloživih podataka stoga se zaključuje da je, u nedostatku ikakvog dostatnog valjanog razloga ili ekonomske opravdanosti u smislu članka 13. stavka 1. osnovne Uredbe, promjena strukture trgovine proizašla iz uvođenja antidampinške pristojbe na [ručne paletne viličare i njihove osnovne dijelove] podrijetlom iz [Kine].“

16 Nakon ispitnog postupka u vezi s izbjegavanjem usvojena je sporna uredba.

17 Članak 1. te uredbe predviđa:

„1. Konačna antidampinška pristojba koja se primjenjuje za „sva ostala trgovačka društva“ uvedena Uredbom (EZ) br. 1174/2005 o uvozu ručnih viljuškara i njihovih osnovnih dijelova, tj. šasije i hidraulike, kako su definirani u članku 1. uredbe [br. 1174/2005], podrijetlom iz [Kine], proširuje se na ručne viljuškare i njihove osnovne dijelove, tj. šasiju i hidrauliku, kako su definirani u članku 1. uredbe [br. 1174/2005], obuhvaćene oznakom KN ex 8427 90 00 i ex 8431 20 00 (oznake TARIC 8427 900 011 i 8431 200 011), otpremljene iz Tajlanda, bez obzira na to jesu li prijavljeni kao proizvodi podrijetlom iz Tajlanda ili ne.

2. Pristojbe proširene stavkom 1. ovog članka naplaćuju se na uvoz evidentiran u skladu s člankom 2. Uredbe (EZ) br. 923/2008 i člankom 13. stavkom 3. te člankom 14. stavkom 5. [osnovne] uredbe.

[...]“

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 18 U listopadu 2008. Simon, Evers je iz Tajlanda uvezao ručne paletne viličare.
- 19 Rješenjem od 12. kolovoza 2009. o utvrđivanju pristojbi i carina na uvoz Hauptzollamt je na temelju sporne uredbe od Simon, Eversa zatražio plaćanje antidampinške pristojbe u iznosu od 9 666,90 eura.
- 20 Budući da je Hauptzollamt odlukom od 21. veljače 2011. žalbu protiv tog rješenja odbio kao neosnovanu, Simon, Evers se obratio Finanzgerichtu Hamburg.
- 21 Sud koji je uputio zahtjev izražava sumnju u vezi s time jesu li u predmetu u glavnom postupku ispunjene pretpostavke predviđene u članku 13. stavku 1. osnovne uredbe koji se odnose na definiciju izbjegavanja antidampinških pristojbi. Točnije, pita se može li promjena u obujmu izvoza iz predmetnih trećih zemalja sama po sebi biti dovoljna da se utvrdi veza između uvoza podrijetlom iz tih zemalja na koje se primjenjuje antidampinška pristojba i zemalja na koje bi se ta pristojba trebala

proširiti. Što se tiče razvoja uvoza podrijetlom iz Tajlanda, Finanzgericht Hamburg primjećuje da se taj uvoz, nakon što se znatno povećao tijekom 2007., primjetno smanjio tijekom razdoblja ispitnog postupka.

- 22 Sud koji je uputio zahtjev također dvoji može li se promjena strukture trgovinske razmjene između trećih zemalja i Unije pripisati uvođenju antidampinških pristojbi na paletne viličare podrijetlom iz Kine s obzirom na to da je tijekom ispitnog razdoblja znatno porastao i sam uvoz iz Kine. U nedostatku dokaza koji bi, s jedne strane, objasnili oštar porast izvoza podrijetlom iz Tajlanda i, s druge strane, utvrdili nepostojanje stvarne proizvodnje ručnih paletnih viličara na Tajlandu, čini se, ako ništa drugo, barem upitnim da je u nedostatku bilo kakvog drugog dostatnog valjanog uzroka ili ekonomske opravdanosti u smislu članka 13. stavka 1. osnovne uredbe moguće zaključiti da je promjena u strukturi trgovine posljedica uvođenja antidampinške pristojbe na ručne paletne viličare podrijetlom iz Kine.
- 23 U tim je okolnostima Finanzgericht Hamburg odlučio prekinuti postupak i Sudu postaviti sljedeće prethodno pitanje:

„Je li [sporna] uredba nevaljana zato što je Komisija, pogrešno shvaćajući pretpostavke za određivanje izbjegavanja antidampinških mjera koje proizlaze iz članka 13. [osnovne] uredbe, zaključila da postoji izbjegavanje jednostavno zbog toga što je nakon uvođenja mjera došlo do znatnog povećanja količine odgovarajućeg izvoza iz Tajlanda, te pritom nije donijela nikakav drugi konkretan zaključak s obzirom na to da tajlandski izvoznici nisu surađivali?“

O prethodnom pitanju

Uvodna očitovanja

- 24 Odmah valja utvrditi da svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita je li sporna uredba nevaljana zato što institucije Unije nisu dovoljno pravno utvrdile postojanje „izbjegavanja“ u smislu članka 13. stavka 1. osnovne uredbe jer su pogrešno ocijenile, s jedne strane, promjene strukture trgovine između trećih zemalja i Unije i, s druge strane, postojanja prakse, obrade ili rada za koje ne postoji dostatan valjan uzrok ili ekonomska opravdanost osim uvođenja antidampinških pristojbi, pri čemu tajlandski izvoznici nisu surađivali.
- 25 U pisanim očitovanjima podnesenima Sudu, Simon, Evers je istaknuo drugi razlog nevaljanosti sporne uredbe koji se temelji na činjenici da institucije Unije nisu uspjele utvrditi da su popravni učinci antidampinške pristojbe bili ugroženi u pogledu cijene i/ili količine uvoza sličnih proizvoda.
- 26 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, postupak ustanovljen člankom 267. UFEU-a temelji se na jasnoj podjeli uloga između nacionalnih sudova i Suda, na način da je isključivo na nacionalnom sucu pred kojim se vodi postupak i koji mora preuzeti odgovornost za sudsku odluku koju donese da, uvažavajući posebnosti predmeta, ocijeni je li prethodna odluka nužna za donošenje presude, kao i koliko su pitanja koja postavlja Sudu relevantna (osobito vidjeti presudu Hoesch Metals and Alloys, C-373/08, EU:C:2010:68, t. 59.).
- 27 Iz dobro ustaljene sudske prakse također proizlazi da članak 267. UFEU-a ne otvara strankama spora koji se vodi pred nacionalnim sucem mogućnost pravnog lijeka, čime Sud nije dužan ocijeniti valjanost prava Unije samo zato što je neka od stranaka u svojim pisanim očitovanjima pred njime istaknula to pitanje (vidjeti presudu MSD Sharp & Dohme, C-316/09, EU:C:2011:275, t. 23. kao i navedenu sudsku praksu).

28 U tim okolnostima ocjena valjanosti sporne uredbe ne može se proširiti na razloge koje sud koji je uputio zahtjev nije naveo (vidjeti presudu Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, t. 44.).

O valjanosti sporne uredbe

29 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, u području zajedničke trgovinske politike, a osobito u području mjera trgovinske zaštite, institucije Unije zbog kompleksnosti ekonomskih, političkih i pravnih situacija koje moraju ispitivati raspolažu širokom ovlašću ocjene. Što se tiče sudskog nadzora takve ocjene, on stoga mora biti ograničen na provjeru toga jesu li poštovana postupovna pravila, koliko su činjenice koje se koriste za donošenje sporne odluke materijalno točne, postoji li očita pogreška u ocjeni tih činjenica ili postoji li zlouporaba ovlasti (vidjeti presudu Vijeće i Komisija/Interpipe Niko Tube i Interpipe NTRP, C-191/09 P i C-200/09 P, EU:C:2012:78, t. 63. kao i navedenu sudsku praksu).

30 Točnije, kada je riječ o izbjegavanju antidampinških mjera, članak 13. stavak 1. osnovne uredbe određuje da se ono sastoji u promjeni strukture trgovine između trećih zemalja i Unije, koja proizlazi iz prakse, obrade ili rada za koje ne postoji dostatni valjani uzrok ili ekonomska opravdanost osim uvođenja pristojbe, ako postoje dokazi o šteti ili ako su popravni učinci pristojbe narušeni u smislu cijena i/ili količina sličnog proizvoda.

31 Prema članku 13. stavku 3. te uredbe, na Komisiji je da na temelju dokaza koji *prima facie* pokazuju da postoje prakse zlouporabe ovlasti pokrene ispitni postupak. Ako činjenice utvrđene tijekom tog ispitnog postupka omogućuju zaključiti da takvo izbjegavanje postoji, Komisija predlaže Vijeću proširenje antidampinških mjera.

32 Međutim, nijedna odredba osnovne uredbe ne dodjeljuje, u okviru ispitnog postupka u vezi s postojanjem izbjegavanja, Komisiji ovlast koja bi joj omogućila da proizvođače ili izvoznike iz zahtjeva prisili na sudjelovanje u postupku ili na dostavljanje podataka. Komisija je, dakle, podložna dobroj volji dotičnih poduzetnika da joj pruže potrebne informacije.

33 Iz tog razloga je zakonodavac Unije u članku 18. stavku 1. osnovne uredbe previdio da se, kada dotična stranka odbija omogućiti pristup potrebnim podacima, ili ih ne dostavlja ili znatno ometa ispitni postupak, mogu donijeti privremeni ili konačni zaključci, pozitivni ili negativni, na temelju dostupnih podataka.

34 Osim toga, članak 18. stavak 6. iste uredbe ističe da ako zainteresirana stranka ne surađuje, ili ako surađuje samo djelomično pa se time uskraćuju relevantni podaci, za tu stranku rezultati mogu biti manje povoljni nego da je surađivala.

35 Iako je točno da osnovna uredba, a osobito njezin članak 13. stavak 3., ustanovljava načelo prema kojem je teret dokaza izbjegavanja na institucijama Unije, to ne znači da članak 18. stavci 1. i 6. osnovne uredbe, time što u slučaju nesuradnje dotičnih stranaka predviđaju da te institucije mogu zaključke iz ispitnog postupka u vezi s izbjegavanjem mjera utemeljiti na dostupnim podacima i da se stranke koje nisu surađivale dovode u opasnost da će se naći u manje povoljnom položaju, jasno imaju za cilj smanjiti spomenuti teret.

36 Točno je da, kao što to nezavisni odvjetnik tvrdi u točkama 68. i 69. svojeg mišljenja, iz članka 18. osnovne uredbe proizlazi da zakonodavac Unije nije imao namjeru uspostaviti zakonsku pretpostavku koja bi omogućila da se iz nesuradnje dotičnih ili zainteresiranih stranaka izravno izvede zaključak o postojanju izbjegavanja mjera i time institucije Unije oslobodi od svake obveze dokazivanja. Međutim, imajući u vidu mogućnost da se čak i do konačnih zaključaka dođe na osnovi dostupnih podataka i da se prema stranki koja nije surađivala ili je surađivala samo djelomično odnosi

nepovoljnije nego da jest surađivala, također je očito da su institucije Unije ovlaštene osloniti se na skup indicija koje se podudaraju i koje omogućuju donošenje zaključka o postojanju izbjegavanja u smislu članka 13. stavka 1. osnovne uredbe.

- 37 Svako drugo rješenje moglo bi narušiti učinkovitost Unijinih mjera trgovinske zaštite svaki puta kada bi se institucije Unije u okviru ispitnog postupka kojemu je cilj utvrditi izbjegavanje suočile s nesuradnjom.
- 38 Pitanje valjanosti sporne uredbe valja ocijeniti s obzirom na ta razmatranja.
- 39 Na prvom mjestu valja podsjetiti da u predmetnom slučaju tajlandski proizvođači izvoznici kao ni tajlandske vlasti nisu surađivali u ispitnom postupku u vezi s izbjegavanjem mjera. Osim toga, samo je jedan kineski proizvođač izvoznik prijavio svoju izvoznu prodaju u Uniju kao i vrlo malen izvoz dotičnog proizvoda na Tajland, a kineska tijela nisu dala nikakav komentar.
- 40 Kao što iz uvodne izjave 6. sporne uredbe proizlazi, Komisija je o pokretanju ispitnog postupka u vezi s izbjegavanjem mjera obavijestila kineska i tajlandska tijela, proizvođače izvoznike, dotične uvoznike u Zajednici kao i industriju Zajednice. Osim toga, proizvođačima izvoznicima te uvoznicima u Zajednici poslani su upitnici, čime su potonji dobili priliku da iznesu svoje stavove i da ih Komisija sasluša.
- 41 Zbog nesuradnje dotičnih, obujam i vrijednost tajlandskog i kineskog izvoza ručnih paletnih viličara u Uniju procijenilo je Vijeće samo na osnovi dostupnih informacija, odnosno statističkih podataka koje su prikupile države članice, a koje je sastavila Komisija, u skladu s člankom 14. stavkom 6. osnovne uredbe kao i na temelju podataka Eurostata.
- 42 Te su informacije institucijama Unije omogućile da zakluče da je nakon uvođenja antidampinskih pristojbi na uvoz ručnih paletnih viličara podrijetlom iz Kine uvoz ručnih paletnih viličara podrijetlom iz Tajlanda porastao sa 7458 u 2005. na 64.706 u 2007., da bi tijekom ispitnog postupka ponovno pao na 42.056. To je predstavljalo povećanje od 868% između 2005. i 2007., odnosno povećanje od 564% tijekom razdoblja ispitnog postupka u odnosu na 2005.
- 43 Što se tiče uvoza ručnih paletnih viličara podrijetlom iz Kine u Uniju, institucije Unije su utvrdile da se on povećao s 240.639 tijekom 2005. na 538.271 u 2007. godini i na 584.786 tijekom razdoblja ispitnog postupka. Na temelju informacija kojima su te institucije raspolagale, to povećanje uglavnom se pripisalo povećanom izvozu kineskog proizvođača izvoznika na koji se primjenjivala najniža stopa antidampinske pristojbe, odnosno 7,6%, dok se na druge kineske proizvođače izvoznike primjenjivala stopa antidampinske pristojbe u visini od 28,5% i 46,7%.
- 44 Iz tih podataka, kao prvo, proizlazi da se uvoz iz Tajlanda značajno povećao od 2005., to jest godine otkad se na uvoz iz Kine počela primjenjivati antidampinska pristojba, kao drugo, da je za opravdanje povećanja potonjeg uvoza od 2005. postojao vjerodostojan ekonomski razlog i, kao treće, da je to povećanje bilo razmjerno mnogo manje od uvoza iz Tajlanda.
- 45 Međutim, Simon, Evers tvrdi da se struktura trgovine između trećih zemalja i Unije nije znatno promijenila, s obzirom na to da promjenu strukture trgovine u smislu članka 13. stavka 1. osnovne uredbe obilježava činjenica da bi se uvoz iz zemlje na koju se primjenjuje antidampinska pristojba trebao smanjiti nakon stupanja na snagu antidampinskih mjera, dok bi se uvoz sličnih proizvoda iz zemlje za koju se smatra da izbjegava mjere trebao povećati.
- 46 Takav uvjet nije ispunjen u predmetu u glavnom postupku.
- 47 U tom pogledu valja istaknuti da zahtjev koji se odnosi na zamjenu uvoza iz zemlje na koju se primjenjuje antidampinska pristojba onim iz zemlje koja izbjegava tu pristojbu nije u članku 13. stavku 1. osnovne uredbe propisan kao nužna pretpostavka postojanja izbjegavanja.

- 48 Osim toga, kao što je nezavisni odvjetnik naveo u točki 87. svojeg mišljenja, definicija „izbjegavanja“ u članku 13. stavku 1. osnovne uredbe izražena je vrlo općenitim pojmovima koji institucijama Unije ostavljaju širok manevarski prostor, s obzirom na to da ništa nije pobliže određeno u vezi s prirodom i načinima „promjene strukture trgovine između trećih zemalja i Zajednice“.
- 49 Posljedično, valja zaključiti da je Vijeće s pravno dovoljnom sigurnošću utvrdilo promjenu u strukturi trgovine između Kine, Tajlanda i Unije.
- 50 Na drugom mjestu, sumnje koje je u vezi s valjanošću sporne uredbe izrazio sud koji je uputio zahtjev također se temelje na činjenici da institucije Unije nisu podnijele dokaz o tome da je uzrok promjene strukture trgovine između dotičnih trećih zemalja i Unije izbjegavanje antidampinških mjera koje su uvedene na uvoz iz Kine.
- 51 Kao što proizlazi iz članka 13. stavka 1. osnovne uredbe, da bi izbjegavanje postojalo valja utvrditi da za praksu, obradu ili rad koji su uzrokovali promjenu strukture trgovine između trećih zemalja i Unije ne postoji dostatan valjan uzrok ili ekonomska opravdanost osim uvođenja antidampinških pristojbi.
- 52 U ovom slučaju iz sporne uredbe proizlazi da su institucije svoj zaključak o postojanju takvog izbjegavanja utemeljile na skupu indicija koji se podudaraju. One su zaključile da je promjena strukture trgovine između Tajlanda i Unije započela upravo nakon uvođenja antidampinških pristojbi na uvoz iz Kine. To vremensko podudaranje važna je indicija koja omogućuje utvrditi logičnu i razumnu vezu između značajnog povećanja uvoza iz Tajlanda i nametanja antidampinške pristojbe.
- 53 Osim toga, iz uvodne izjave 21. sporne uredbe proizlazi da se, prema podacima koje je Komisija imala na raspolaganju prilikom pokretanja postupka, činilo da se značajan dio postupaka sklapanja dotičnog proizvoda odvijao na Tajlandu.
- 54 Naposljetku, ni tajlandski ni kineski proizvođači izvoznici kao ni tajlandska vlada nisu institucijama Unije pružili dokaze koji bi mogli objasniti značajno povećanje uvoza ručnih paletnih viličara podrijetlom iz Tajlanda. Te institucije osobito nisu primile nikakav dokaz da na Tajlandu postoji stvarna proizvodnja ručnih paletnih viličara.
- 55 Nesuradnja poduzetnika i dotičnih nacionalnih tijela tijekom ispitnog postupka u vezi s izbjegavanjem mjera je dakle spriječila institucije Unije u tome da sa sigurnošću utvrde razloge promjene strukture trgovine između Tajlanda i Unije.
- 56 U okviru situacije obilježene potpunom nesuradnjom tijekom ispitnog postupka u vezi s izbjegavanjem mjera institucije Unije su stoga bile ovlaštene osloniti se na indicije kako bi zaključile postoji li u Tajlandu praksa, obrada ili rad kojima je jedini cilj izbjeći antidampinške pristojbe koje se tiču uvoza iz Kine. U tim je okolnostima na dotičnim strankama da podnesu dokaz o razumnom razlogu koji opravdava te djelatnosti i dokaz da nije riječ o izbjegavanju spomenutih antidampinških pristojbi (analogijom vidjeti presudu *Brother International*, C-26/88, EU:C:1989:637, t. 29.).
- 57 Slijedi da Vijeće, smatrajući u spornoj uredbi da je postojalo izbjegavanja mjera u smislu članka 13. stavka 1. osnovne uredbe, nije počinilo očitu pogrešku u ocjeni činjenica.
- 58 Uzimajući u obzir prethodna razmatranja, valja odgovoriti da ispitivanjem prvog pitanja koje je postavio sud koji je uputio zahtjev nije utvrđeno postojanje nijednog elementa koji bi bio takve naravi da bi mogao utjecati na valjanost sporne uredbe.

Troškovi

- 59 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

Ispitivanjem pitanja koje je postavio sud koji je uputio zahtjev nije utvrđeno postojanje nijednog elementa koji bi bio takve naravi da bi mogao utjecati na valjanost Uredbe Vijeća (EZ) br. 499/2009 od 11. lipnja 2009. o proširenju konačne antidampinške pristojbe uvedene Uredbom (EZ) br. 1174/2005 o uvozu ručnih paletnih viličara i njihovih osnovnih dijelova podrijetlom iz Narodne Republike Kine na uvoz istog proizvoda otpremljenoga iz Tajlanda, bez obzira na to je li prijavljen kao proizvod podrijetlom iz Tajlanda ili ne.

Potpisi